

ලංකා බනිජ තෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගම - 2018

ලංකා බනිජ තෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ (“සමාගම”) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම්, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මතයක් මා ප්‍රකාශ නොකරමි. මාගේ වාර්තාවේ ඇති මතය ව්‍යාවහය කිරීමේ පදනම යන කොටසේ සඳහන් වන කරුණුවල බලපෑම නිසා මා හට මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගත නොහැකි විය.

1.2 විශ්වාස කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ ඡේද 1.5 විස්තර කර ඇති කරුණු අනුව මා මතයක් ප්‍රකාශ නොකරනු ලැබේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම. හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.
- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 16 යෙහි 51 වන වගන්තියට පටහැනිව දළ වශයෙන් රු. මිලියන 5,195 සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වූ වත්කම් ප්‍රයෝජනවත් ආර්ථික ආයු කාලය නැවත තක්සේරු නොකර අඛණ්ඩව භාවිතා කර ඇත. තව දුරටත් සමාගම විසින් ආරම්භයේ සිටම සමාගම සිය වත්කම් නැවත තක්සේරු කර නොමැති අතර සහ මේ සඳහා නිසි නැවත ඇගයීමේ ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කර නොමැත. එබැවින්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති ජංගම නොවන වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම පිළිබිඹු කර නැත.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකරණ ආයතනය හි සහාය ඇතිව වත්කම් නැවත තක්සේරු කිරීමට එකඟ විය.

නිර්දේශය

සමාගම විසින් ප්‍රමිතියේ අවශ්‍යතාවයට අනුකූල විය යුතු අතර ඒ අනුව වත්කම් නැවත ඇගයීමට ලක් කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) පාර්ශව 19 කින් දිගු කාලයක් සඳහා වෙළඳාමෙන් අය විය යුතු ලැබීම් වල හානිය සඳහා වෙන්කිරීම් රුපියල් මිලියන 174.7 ආපසු හරවා ඇති අතර සහ සමාලෝචනය කරන ලද වර්ෂය සඳහා එය ලාභ සහ අලාභ ගිණුමට අය කර ඇත. කෙසේවෙතත්, එවැනි ආපසු හැරවීමට පෙර ඒවා නැවත අයකර ගැනීමේ හැකියාව තක්සේරු කිරීම සඳහා කිසියම් තක්සේරුවක් කර ඇත්දැයි විගණනයට සහතික කරගැනීමට නොහැකි විය. එබැවින්, මෙම වෙළඳ ලැබිය යුතු ශේෂයන්ගේ පැවැත්ම සහ නිරවද්‍යතාවය වෙනත් සහයෝගීතා සාක්ෂි මගින් විගණනයේදී සහතික කර ගැනීමට නොහැකි විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

වෙළඳාමෙන් අය විය යුතු ලැබීම් වල හානිය සඳහා වෙන්කිරීම් ආපසු හැරවීම සහ මන්දගාමී ඉන්වෙන්ටරි වල ආපසු හැරවීම පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 174.7 ක් සහ මිලියන 127.2 ක් ප්‍රමිතියට අනුකූලව සිදු කර ඇත.

නිර්දේශය

ලැබිය යුතු වෙළඳාමේ අයකර ගැනීමේ හැකියාව ඒවා නැවත ලියා හැරීමට පෙර සැබවින්ම සහතික කළ යුතුය

(ආ) සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය අවසානයේදී මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇති රුපියල් මිලියන 657 ක් වටිනා ඉන්වෙන්ටරි භාණ්ඩවල තක්සේරුකරණයේ සහ සම්පූර්ණත්වයේ නිරවද්‍යතාවය පහත සඳහන් හේතු නිසා විගණනයට

අදාළ පිළිතුරක් සපයා නැත.

ගිණුම් ගත කිරීමට පෙර ඉන්වෙන්ටරි අයිතම නිසි ලෙස ඇගයීමක් හා තක්සේරු කිරීමක් සිදු කළ යුතුය. සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අදාළ හෙළිදරව්කිරීම්

විශ්වාසය තැබිය නොහැක.

ප්‍රමිතියට අනුකූලව සිදු කළ යුතුය.

- (i) ඉන්වෙන්ටරි භාණ්ඩ 2500 කට වඩා විශාල ප්‍රමාණයක් ඒවාහි වටිනාකම් ඇතුළත් නොකර ව්‍යාපාර සම්පත් කළමනාකරණ පද්ධතියකින් උදා: (SAP) ඇතුළත් කර ඇති බවට නිරීක්ෂණය විය
- (ii) සමාගමේ භාවිතයට අනුව, මන්දගාමී ඉන්වෙන්ටරි භාණ්ඩ සඳහා ප්‍රතිපාදන සිදු කරනු ලබන්නේ ආරම්භයේ සිට වසර 03 කට වැඩි කාලයක් වෙනසක් සිදු නොවන ඉන්වෙන්ටරි භාණ්ඩ සඳහාය. සමාගමේ වාර්තාවලට අනුව, වසර අවසානයේ රුපියල් මිලියන 230.2 ක් වටිනා මන්දගාමීව චලනය වන භාණ්ඩ වසර අවසානයේදී නිරීක්ෂණය කළද සමාලෝචනයට ලක්ව ඇත්තේ රුපියල් මිලියන 15.6 පමණි. තව දුරටත්, රුපියල් මිලියන 214.6 ක ප්‍රතිපාදන අඩු කිරීමට අදාළ නිසි තාක්ෂණික ඇගයීමක් සිදු කර ඇති බවට විගණනයට එය සහතික කිරීමට නොහැකි විය.

අදාළ පිළිතුරක් සපයා නැත.

ඒවා ප්‍රාග්ධනීකරණය කිරීමට පෙර වියදමේ ස්වභාවය නිවැරදිව හඳුනාගත යුතුය.

(ඇ) 2017 වර්ෂයේ ආදායම් ස්වභාවයේ වියදම ලෙස හඳුනාගෙන රුපියල් මිලියන 32.6 ක මුදලක් ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘතිය වැඩ කරමින් පවතී ගිණුමෙන් (WIP) වියදම් ගිණුම (අළුත්වැඩියා සහ නඩත්තු) වෙත මාරු කර යවා ඇති අතර සමාලෝචනය කරන වර්ෂයේ ආපසු හැරවීමක් සිදු කර ඇත. කෙසේවෙතත්, එවැනි ආපසු හැරවීමක් සඳහා නිසි පදනමක් නිරීක්ෂණය නොවීය. එහි ප්‍රතිපලයක් වශයෙන්, සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළ ශුද්ධ ලාභය සහ වියදම් පිළිවෙලින් සමාන ප්‍රමාණයකින් අතිරික්තයක් හා අඩුවක් වේ .

එකඟ වන අතර අනාගතයේදී එසේ සිදු නොවේ.

ප්‍රමිති අවශ්‍යතාවය අනුව උපවිත පදනම යෙදිය යුතුය.

(ඈ) සමාගම විසින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (LKAS) 01 හි 27 සහ 28 වගන්තිවලට පටහැනිව ප්‍රවාහන ගාස්තු සහ යාත්‍රා ගාස්තු කිහිපයක් මුදල් පදනමින් ගණනය කර ඇත.

විමර්ශනයන් සිදු කරනු ලබන අතර වගකිවයුතු සේවකයින්ගෙන් අයකර ගැනීමට

සියලුම පාඩු වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අය කර ගත යුතුය.

(ඉ)2018 සැප්තැම්බර් 08 වන දින මුතුරාජවෙල SPBM හි සහ 2018 ඔක්තෝබර් 12 දින කොළොන්නාව පර්යන්තයෙහි වූ ප්‍රධාන ඉන්ධන කාන්දුවීම් දෙකක් හේතුවෙන් වසරේ ඇස්තමේන්තුගත රුපියල් මිලියන 150 කට වැඩි අලාභයක් සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචනයට ලක් කළ වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කිසිදු ප්‍රතිපාදනයක් සිදු කර නොමැත.

බලාපොරොත්තු වේ.

1.5.3 ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

කොළඹ වරායේ සිට කොළොන්නාව ඛනිජ තෙල් තොග පර්යන්තය දක්වා එක් එක් නිම් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන මාරු කිරීම සඳහා සමාගම දැනට භාවිතා කරන්නේ නල මාර්ග දෙකක් පමණක් බව සටහන් විය. උදා: ඉන් එක් නල මාර්ගයක් කළු තෙල් මාරු කිරීම සඳහා ද අනෙක් නල මාර්ගය සුදු තෙල් මාරු කිරීම සඳහා යොදා ගනී. මෙම නල මාර්ග වසර 50 ක් පමණ භාවිතා කරයි. විශාල අලුත්වැඩියාවක් සිදුවුවහොත්, එක් එක් නිෂ්පාදනය සඳහා තනි නල මාර්ගයක් මත පදනම්ව ඉන්ධන බෙදා හැරීමට බාධා ඇති විය හැකිය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

මෙම තත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින්, ලංකා ඛනිජතෙල් පර්යන්තන සමාගමේ අරමුදල් සමඟ 2015 දී දිග මීටර් 6300 ක් වූ 12” නල මාර්ගය පුනරුත්ථාපනය කිරීම ආරම්භ කරන ලද අතර 97.5% වැඩ දැනටමත් අවසන් කර ඇත. මහවත්ත ප්‍රදේශයේ බලෙන් පදිංචිවුවූන්ගේ විරෝධය දැක්වීම නිසා මුළු වැඩවලින් මීටර 140 (2.5%) ක් නතර කිරීමට සිදුවිය. දැනට ඉතිරි කොටස වහාම සම්පූර්ණ කිරීමට කැබිනට් තීරණයක් ගෙන ඇති අතර අවශ්‍ය අරමුදල් රජයේ භාණ්ඩාගාරය විසින් සපයනු ලැබේ.

නිර්දේශය

නල මාර්ග ජාලය ඉක්මනින් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.

1.5.4 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ)මුළු ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු, ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද (VAT), ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීම් මත බද්ද, ගෙවිය යුතු උපයන විට ගෙවීම් මත බදු (PAYE) සහ ගෙවිය යුතු හා ආර්ථික සේවා ගාස්තු (ESC) ශේෂයන් රුපියල් මිලියන 199.8 වූ වෙනසක් සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය අවසානයේදී දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන වාර්තාවල දැක්වෙන ශේෂයන්

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කරන ලද එකඟ නොවූ තක්සේරු කිරීම් වලට එරෙහිව අභියාචනා ඉදිරිපත් කර ඇත ඒවා අපගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම්ගත කර නොමැත.

නිර්දේශය

හිඟ මුදල් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ පියවා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

හා සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ශේෂයන් අතර දක්නට ලැබුණි.

(ආ) 2008 වර්ෂයේ සහ 2010 වර්ෂයේ වැඩිපුර ගෙවන ලද PAYE බදු සහ අයවිය යුතු VAT ශේෂයන් පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 6.8 සහ රුපියල් මිලියන 8.06 ශේෂයන් නැවත අයකර ගැනීම සැක සහිත වේ. කෙසේවෙතත්, සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය අවසානයේ එවැනි ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ප්‍රතිපාදනයක් කර නොමැත.

(ඇ) මුළු ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීමේ බද්ද (WHT) සහ ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද (VAT) පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 19.1 සහ රුපියල් මිලියන 13.9 ශේෂයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කාලයක් තිස්සේ ගෙවීම් නොකර ඉදිරියට ගෙන යන බැවින් ඒවා ගෙවීමේ විශ්වසනීයත්වය ද සැක සහිත ය.

2006 වර්ෂයේ උපයන විට ගෙවීම් මත බදු (PAYE) වැඩිපුර ගෙවීම් වෙනස පියවීම සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල පත්‍රිකාවකින් ඉල්ලීමක් කර ඇත.

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව තහවුරු කර නොමැති බැවින් කිසිදු වගකීමක් පැන නැගී නොමැත. විගණන වාර්තාවේ දක්වා ඇති ශේෂය සමඟ එකඟ නොවේ.

හිඟ බදු ශේෂයන් පියවීමට පියවර ගත යුතුය.

ගෙවිය යුතු දිගු කාලීන බදු ශේෂයන් පියවිය යුතුය

1.5.5 අනාවරණය නොකළ සම්බන්ධිත පාර්ශව සහ සම්බන්ධිත පර්ශව ගණුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාගම, ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගම (LIOC) අතර අන්තර් සමාගම් ශේෂයන්හි නිරවද්‍යතාවය, තක්සේරු කිරීම සහ පැවැත්ම, පහත සඳහන් හේතු නිසා විගණනයේදී සහතික කර ගනු නොලැබුණි

- (i) Exim Bank ණය නිරවුල් කිරීම සලකා බැලීමේදී ප්‍රතිපාදන ගාස්තු වල ඇතුළත්ව තිබූ ණය පොලී කොටස ලීටරයට ශත 13 ක් ඉවත් කිරීම සඳහා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවෙන් ලැබියයුතු මුදල රු.මිලියන 1,173 ක් ඔවුන්ගේ ගිණුම් වලින් කපා හරින ලදී
- (ii) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවෙන් ලැබිය යුතු ගිණුම් සහ එයට අනුරූපව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ දී ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල

කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම

ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ තීරණය වලංගු නොවන අතර මෙම කාරණය කඩිනමින් විසඳා ගන්නා ලෙස සමාගමේ හා සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා දැනුම් දුන්නේය. සමාගමේ හා සංස්ථාවේහි ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ රැස්වීමේදී එය සනාථ වූ අතර සභාපති, නියෝජ්‍ය කළමනාකරුට (මූල්‍ය) ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොගෙවූ පොළීය තවදුරටත් ප්‍රමාදයකින් තොරව පියවන ලෙස උපදෙස් දුන්නේය. 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ සහ සංස්ථාව අතර ලැබිය යුතු ගිණුම් සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම් වල ඔබගේ වෙනසට අනුව රු. 2,475.8 ක් වූ අතර, එම

අදහස්

නිර්දේශය

ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගම (LIOC) සමඟ එවැනි ණය සහ නීත්‍යානුකූල භාවය පිළිබඳ කැමැත්ත සලකා බලා විසඳුමකට පැමිණිය යුතුය

සියලු එකඟ නොවූ ශේෂයන් කඩිනමින් පැහැදිලි කළ යුතුය.

ගෙවිය යුතු ගිණුම් වල පෙන්වුම් කරන ලද මුදල අතර ඉහත (i) ද ඇතුළුව වෙනස රු.මිලියන 2,475.8 ක් නිරීක්ෂණය විය.

කාලපරිච්ඡේදවල එම ශේෂයන් අතර කිසිදු වෙනසක් නොමැති බව අපි අනාවරණය කළෙමු.

සියලු එකඟ නොවූ ශේෂයන් කඩිනමින් ඉවත් කළ යුතුය.

(iii) ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගමෙන් (LIOC) ලද ශේෂ තහවුරු කිරීම් වලට අනුව, සමාගමට ගෙවිය යුතු වටිනාකම රු. මිලියන 351.5 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පෙන්වනු ලබන වටිනාකම රු. මිලියන 406.59 කි. එහෙයින්, එම ශේෂයන් දෙක අතර එකඟ නොවූ වටිනාකම රු. මිලියන 55.1 කි.

වෙනස සමථයකට පත් කිරීම සහ අවසන් කිරීම සඳහා සාකච්ඡා පැවැත්වෙමින් තිබේ.

1.6 ලැබියයුතු ගිණුම් සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය

ණයහිමියන් 511ක් (අවස්ථා 872 ක්) සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවාහන ගාස්තු හිඟ ශේෂය රු. මිලියන 31.2 ක් සහ වෙනත් ණය හිමියන්ගේ හිඟ මුදල් රු.මිලියන 302.1 ක් වසරක සිට අවුරුදු පහ දක්වා කාල සීමාවක් තුළ පියවීම සඳහා හිතකර ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරිත්වයේ

දැක්වීම

අත්තිකාරම් ගිණුම පියවීම් සඳහා දැනටමත් කටයුතු සුදානම් කර ඇත.

අදහස්

නිර්දේශය

දිගු කාලීන ශේෂයන් පියවීම සඳහා පියවර ගත යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම.

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ නීති ,රීති ,රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව (අ)යහපාලනය	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීර්ඩ් 12/ දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය.	මාසයක් තුළ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම්,විශේෂයෙන් ජංගම නොවන වත්කම් සහ කාර්ය මණ්ඩල තත්ත්වය ඇතුළත් මානව සම්පත් වාර්තා ,නව බඳවා ගැනීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය සෑම මාසික අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමකම සභාගත කර නොමැත.	මාසික සේවක තනතුරු සහ මාසික නව බඳවා ගැනීම් මාසිකව අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර නොමැත. ඉදිරියේදී මාසික සේවක තනතුරු සහ නව බඳවා ගැනීම් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල රැස්වීම්වලට ඉදිරිපත් කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.	සමාගම මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය
(i) මාර්ගෝපදේශ 4.2.2	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වාර්තා එම රැස්වීම් සනාථ කිරීමෙන් පසු දින 10 ක් ඇතුළත රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත යවා නැත.	අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල වාර්තා රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත යොමු කිරීමට පියවර ගෙන තිබුණි.	සමාගම මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය
(ii) මාර්ගෝපදේශ 4.3	රුපියල් මිලියන 10 ඉක්ම වූ ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ වාහන අත්පත්කර ගැනීම් සඳහා අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය හා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ මහා භාණ්ඩාගාරයේ එකඟතාවය ලබා ගෙන නොමැත.	2018 වර්ෂය තුළ මිලදී ගත් වාහන සඳහා අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය සහ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාවය ලබාගෙන ඇත. කෙසේවෙතත්, 2018 වර්ෂය තුළදී විශේෂිත වර්ගයේ වාහන 5 ක් සඳහා හාර දෙන ලදී.	සමාගම මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය
(iii) මාර්ගෝපදේශ 5.2.2 (ආ)	කෙටුම්පත් අයවැය මූල්‍ය	2018 සඳහා වන පළමු කෙටුම්පත් අයවැය පත්‍රය 2017 නොවැම්බර් 16 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත	

(iv) මාර්ගෝපදේශ
5.2.4 සහ
5.2.5

වර්ෂය ආරම්භ වීමට මාස තුනකට පෙර අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර නැත.

තව ද, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අවසන් වරට යාවත්කාලීන කරන ලද අයවැය මාර්ගෝපදේශයේ 5.2.5 නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි රේඛීය අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව, මහා භාණ්ඩාගාරය සහ විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොමැත.

සමාගම සතුව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලියාපදිංචි අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව සහිත සංවිධාන සටහනක් නොමැත. තව සේවක සංඛ්‍යාව පිහිටුවීමේදී හෝ අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාවක් ඇති අවස්ථාවන්හිදී, සමාගම විසින් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ උපදේශනයන් ලබාගැනීමට පියවර ගෙන නොමැත.

සමාගම සතුව සමාගමේ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය සහ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව, මහා භාණ්ඩාගාරයේ එකඟතාවය මත අනුමත කර ගත් බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (SORAP) නොමැත.

මාර්ගෝපදේශ වගන්තියට අනුව, කොන්ත්‍රාත්තුවක්, අනියම් හෝ වෙනත් ආකාරයකින් බඳවා ගැනීමකදී භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අනුමැතිය තිබිය යුතුය. කොන්ත්‍රාත් සේවකයින් පත් කිරීම සඳහා

ඉදිරිපත් කර ඇත.

සමාගම
මාර්ගෝපදේශයට
අනුකූල විය යුතුය

එය අනුමැතිය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවට යවා ඇත.

සමාගම
මාර්ගෝපදේශයට
අනුකූල විය යුතුය

(v) මාර්ගෝපදේශ
9.2

වෘත්තීය සමීක්ෂණ විරෝධතාවය නිසා අනුමැතිය ලබා ගැනීමට ප්‍රමාද වූ අතර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමට බලපොරොත්තුවෙන් සිටී.

වර්තමානයේ කොන්ත්‍රාත් සේවකයින් 42 ක් පමණක් සිටී. මෙම කොන්ත්‍රාත් සේවකයින් 2017 දක්වා බඳවාගෙන තිබුණි. වර්තමානයේදී අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් සමාගමට සාමාන්‍ය කොන්ත්‍රාත් බඳවා ගැනීම් සීමා කර ඇත. කෙසේවෙතත්, මණ්ඩලය

සමාගම
මාර්ගෝපදේශයට
අනුකූල විය යුතුය

සමාගම
මාර්ගෝපදේශයට
අනුකූල විය යුතුය

සමාගම විසින් එවැනි අනුමැතිය ලබාගෙන නොමැත. සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය අවසානයේ කොන්ත්‍රාත් පදනම් සේවකයින් 50 ක් සිටී.

විසින් විශේෂ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත පත්වීම් කිහිපයක් සිදු කර ඇති අතර, ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ භාණ්ඩාගාර නියෝජිතයා ද කැමැත්ත ලබා දී ඇත.

(vi) මාර්ගෝපදේශ 9.3

බාහිර ප්‍රවාහනකරුවන් (බඩුසර්) තෝරා ගැනීමේදී ටෙන්ඩර් පටිපාටියක් අනුගමනය කර නොතිබූ අතර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ද ලබාගෙන නොමැත.

බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් ප්‍රවාහන ගාස්තු තීරණය කරනු ලබන අතර කුලියට ගත් බඩුසර් සඳහා කරනු ලබන ගෙවීම් සංස්ථාව විසින් ප්‍රතිපූරණය කරනු ලැබේ. ගෙවීම් සඳහා කලින් තීරණය කළ ගාස්තු භාවිතා කරන බැවින් කුලියට ගත් බඩුසර් තෝරා ගැනීමට විධිමත් ක්‍රමවේදයක් නොමැත. වර්තමානයේ කුලී ප්‍රවාහකයින් තෝරා ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩර් පටිපාටිය අනුගමනය කිරීමට බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සැලසුම් කරමින් සිටී.

සමාගම මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය.

(vii) මාර්ගෝපදේශ 9.10

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා උපයන විට ගෙවීම් බදු (PAYE) රුපියල් මිලියන 207.8 ක් සේවකයන්ගේ වැටුපෙන් අඩු නොකර සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි.

බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට සමගාමීව, CPSTL උපයන විට ගෙවීම් බදු සමාගමද (PAYE TAX) සේවකයින්ගෙන් අඩු නොකර දරනු ලැබේ.

සමාගම රජයේ වක්‍රලේඛ උපදෙස් වලට අනුකූල විය යුතුය.

දැනටමත් මෙම තනතුරු අභ්‍යන්තරව ප්‍රචාරය කර ඇති අතර පුරප්පාඩු වූ තනතුරු පිරවීමට පියවර ගනු ලැබේ.

(ආ)රජයේ
මිලදීගැනීම්
මාර්ගෝපදේශ
-2006

පුරප්පාඩු වූ තනතුරක
රාජකාරි ආවරණය කිරීම
මාස 03 ක කාල සීමාවකට
සීමා කළ යුතුය.
කෙසේවෙතත් , නිලධාරීන්
07 දෙනෙක් මාස 03 කට
වඩා වැඩි කාලයක්
පුරප්පාඩු වී ඇති තනතුරු වල
රාජකාරි ආවරණය කර ඇති
බව අනාවරණය විය

සමාගම රජයේ
චක්‍රලේඛ උපදෙස්
වලට අනුකූල විය
යුතුය.

(ඇ)2013
නොවැම්බර්
04 දිනැති අංක
FP/06/35/02/0
1 දරන රාජ්‍ය
ව්‍යාපාර
චක්‍රලේඛය සහ
2016 අප්‍රේල්
29 දිනැති අංක
පීඊසී 03/2016
දරන රාජ්‍ය
ව්‍යාපාර
චක්‍රලේඛය

(ඈ)1997
ඔක්තෝබර් 24
දින අංක 124
දරණ මුදල් හා
සැලසුම්
අමාත්‍යාංශයේ
චක්‍රලේඛය

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. මිලියන 197.32 ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු. මිලියන 2, 799.57 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. මිලියන 2, 602.25 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට හේතු වශයෙන් පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව ඉල්ලුමේ අඩු වීමේ ප්‍රච්ඡේදයක් ලෙස ආදායම අඩුවීම, නැවතෙල් සැපයීමේ ව්‍යාපාර (Bunkering Operation) අඩුවීම, මූල්‍ය ආදායම අඩුවීම සහ පරිපාලන වියදම් වැඩි වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය සඳහා සමාගමේ මෙහෙයුම්වල ප්‍රතිඵලය ලෙස (දළ ලාභය / සෘජු පිරිවැය) සියයට 66.13 ක් සලකුණු කරන අතර එමඟින් පෙර වර්ෂයේ සියයට 91.54 ක් සලකුණු වූ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය හා සසඳන විට සියයට 25.41 ක පිරිහීමක් පෙන්නුම් කරයි. එසේම, පසුගිය වර්ෂය දළ ලාභය වූ රු. මිලියන 6,775 හා සසඳන විට සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා දළ ලාභය රු. මිලියන 1,548 ක් හෙවත් සියයට 22.9 කින් අඩුවී ඇත. මෙම පිරිහීම සාරාංශ කොට පහත දැක්වේ.

විස්තරය	දෙසැම්බර් 31 දිනෙන්		වෙනස	ප්‍රතිශතය
	අවසන් වර්ෂය සඳහා			
	2018	2017		
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	
ආදායම	13,130	14,176	(1,046)	7
විකුණුම් පිරිවැය	(7,903)	(7,400)	(503)	6.80
දළලාභය	5,227	6,775	(1,548)	22.85
අනෙකුත් ආදායම්	704	458	246	53.71
පරිපාලන වියදම්	(4,527)	(4,025)	(502)	12.47
මෙහෙයුම් ලාභය	1,404	3,208	(1,804)	56.23
මූල්‍ය ආදායම්	118	189	(71)	37.57
මූල්‍ය වියදම්	-	124	(124)	100.00
ආදායම් බදු පෙර ලාභය (/පාඩුව)	1,522	3,273	(1,751)	53.50

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව, සංස්ථාවේ සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය සඳහා වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අනුපාත	2018	2017
ලාභදායීත්ව අනුපාත		
දළ ලාභ අනුපාතය (%)	39.81	47.79
මෙහෙයුම් ලාභ අනුපාතය (%)	10.69	22.63
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය (%)	1.50	19.75
ද්‍රවශීලතා අනුපාත		
ජංගම වත්කම් අනුපාත	6.18:1	5.47:1
ක්ෂණික වත්කම් අනුපාත	5.86:1	5.30:1
කාරක ප්‍රාග්ධනය	10,903	10,455
ආයෝජන අනුපාත		
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ (%)	0.65	9.33

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රධාන ඉන්ධන කාන්දුවීම් දෙක		
(i) විගණනයට ලැබී ඇති තොරතුරුවලට අනුව, 2018 ඔක්තෝබර් 12 වන දින කොළොන්නාව පර්යන්තයේදී ටැංකි දෙකක් අතර ඉන්ධන මාරු කිරීමේදී දළ වශයෙන් පෙට්‍රල් ලීටර් 196,000 ක් පමණ කාන්දු වී ඇත. අවශ්‍ය පහසුකම් සමග නිලධාරීන් වෙන්කර ලබා දී නිලධාරී කාන්දුවීම් පැතිරීම අවම කිරීම සඳහා වගකිවයුතු නිලධාරීන් විසින් කඩිනම් පියවර ගෙන ඇති බව නිරීක්ෂණය වී නොමැත. තවද, පාඩුව රක්ෂණයෙන් අයකර ගැනීමට හෝ වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොමැත.	ඔක්ටෝබර් 92 ලීටර් 7,216 ක අලාභයක් සිදුවිය. මෙම සිද්ධිය තවමත් විමර්ශනය කරමින් පවතින අතර විමර්ශනය අවසන් වූ පසු වගකිවයුතු සේවකයින්ගෙන් පාඩුව අය කර ගනු ඇත	සත්‍ය අලාභය අදාළ පාර්ශවයන්ගෙන් ප්‍රතිපූරණය කළ යුතු අතර වගකිව යුතු පාර්ශවයන්ට එරෙහිව ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය
(ii) බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට අයත් දැවතෙල් (Low Sulphur Furnace Oil) (LSFO) මෙට්‍රික් ටොන් 344.22 ක කාන්දුවක් මුතුරාජවේල SPBM හි දී	මේ වන විටත් රක්ෂණ සමාගමට 2016 මාර්තු 08 දින හිමිකම් පෑම ඉදිරිපත් කර ඇති අතර මුළු ඉන්ධන අලාභය ඇමරිකානු ඩොලර්	රක්ෂණයෙන් හෝ වෙනත් අදාළ පාර්ශවයන්ගෙන් පාඩුව අයකර ගැනීමට කඩිනම්

2018 සැප්තැම්බර් 08 වන දින සිදුවී ඇත. රක්ෂණයෙන් හෝ වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් කාන්දුවීමෙන් ලද අලාභය අයකර ගැනීම සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමට සැලකිය යුතු ප්‍රමාදයක් නිරීක්ෂණය විය.

178,910 / - ක් පමණි

පියවර ගන්න

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) බේරුම්කරණ ගිවිසුමේ නියමයන් සහ කොන්දේසි පිළිබඳ විධිමත් අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලියක් නොමැති වීම

2007 ජනවාරි 05 වන දින ශ්‍රී ලංකා රජය හා ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම අතර ගිවිසගත් බේරුම්කරණ ගිවිසුමේ 03 වන වගන්තියට අනුව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම විසින් චීන වරායේ සිට ඉන්ධන බෙදාහැරීම බනිජ තෙල් අවශ්‍යතාවයෙන් 5% උපරිමයකට සීමාකර ඇති අතර ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට සපුගස්කන්ද පිරිපහදුවේ සිට ඉන්ධන බෙදාහැරීම හැර සියයට 5% ක උපරිමයකට සීමාකර ඇත. කෙසේ වුවද, ඉහත කොන්දේසි වලට අනුකූල වීම නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ක්‍රමවත් ක්‍රියාවලියක් නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සමාගමට නිමා ගාස්තු ආදායම අහිමි වීමේ හැකියාවක් ඇත

බේරුම්කරණ ගිවිසුමේ කොන්දේසි වලට අනුකූල වීම අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා විධිමත් ක්‍රියාවලියක් නොමැත. මේ සම්බන්ධයෙන් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා නිසි විධිමත් ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කිරීමට විගණන කමිටුව නිර්දේශ කර ඇත. බේරුම්කරණ ගිවිසුමේ විධිවිධාන අනුව අධීක්ෂණ කටයුතු සඳහා නියාමකයෙකු පත් කළ යුතු අතර එය කළ යුත්තේ රජය විසින් වන අතර CPSTL ආයතනය විසින් නොවේ.

කොන්දේසි අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා නිත්‍ය ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කළ යුතුය

(ආ) පරිශීලක පහසුකම් සඳහා කොටස් හිමිකරු ගිවිසුම හා කොටස් විකිණුම් මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම කල් ඉකුත්වීම හේතුවෙන් මිල සූත්‍රය සංශෝධනය කිරීමේ ප්‍රමාදය

ලංකා බනිජතෙල් සංස්ථාව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම සහ ලංකා බනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම අතර සාමාන්‍ය පොදු පරිශීලක පහසුකම් සඳහා කොටස් හිමිකරු ගිවිසුම හා කොටස් විකිණුම් මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම 2008 දෙසැම්බර් 31 දින අවසන්ව ඇත. මේ සම්බන්ධව

2003 වර්ෂයේදී මිල සූත්‍රය සංශෝධනය කිරීම සඳහා සංස්ථාව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම (LIOC) සහ භාණ්ඩාගාරය විසින් අත්සන් කරන ලද ත්‍රි-පාර්ශවීය ගිවිසුමේ වලංගුභාවය පිළිබඳ නීති

මිල සූත්‍රය සංස්ථාව (CPC), සමාගම (CPSTL) සහ ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම (LIOC) සමග ගිවිසුමක් ඇති කර ගෙන සංශෝධනය කළ යුතුය.

දිගුවක් ලබාගැනීම හෝ නව ගිවිසුමකට ඇතුළත් වී නොමැත. එබැවින් 2011 වර්ෂයේ සිට නිල ගාස්තු හා ප්‍රවාහන ආදායම් තුළ ඇතුළුව ඇති ස්ලැබ් (slab) ගාස්තු අයකර ගැනීම තීරණය කිරීම සඳහා භාවිතා කළ මිල සූත්‍රය සංශෝධනය කර නොමැත.

උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා අමාත්‍යාංශය විසින් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ලිපියක් යවා ඇත.

(ඇ)ලිඛිත ගිවිසුම් නොමැති වීම

ව්‍යාපාරයක් සුමටව පවත්වා ගෙනයාම සඳහා සහ පිරිවැය අවම කිරීම සඳහා කිසියම් සහායක සේවා සපයන ආයතන අතර නිසි එකඟත්වයක් තිබීම අවශ්‍ය වේ. කෙසේ වුවද, ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව හා ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමගම සමග ගිවිසුමකට හෝ අවබෝධතා ගිවිසුමකට (MOU) එළැඹී නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, එක් එක් පාර්ශවයන්හි ක්‍රියා පටිපාටි, නීතීන් සහ වගකීම් නිවැරදිව අර්ථ දැක්විය නොහැකි වී ඇත

තවදුරටත් ප්‍රමාදයකින් තොරව එකඟතාවයකට පැමිණීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය

2003 වර්ෂයේදී සංස්ථාව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම (LIOC) සහ භාණ්ඩාගාරය අතර අවබෝධතා ගිවිසුමක් ඇති අතර වර්තමානයේ එය ක්‍රියාත්මක නොවේ. ඛනිජ තෙල් සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් 2003 වර්ෂයේ තුළ දී සංස්ථාව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම (LIOC) සහ භාණ්ඩාගාරය විසින් අත්සන් කරන ලද ත්‍රි-පාර්ශවීය ගිවිසුමේ වලංගුභාවය පිළිබඳ නීති උපදෙස් ඉල්ලා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ලිපියක් යවා තිබුණි

(ඇ)ලිඛිත ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොත නොතිබීම

අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හෝ සිදුවිය හැකි දෝෂ සහ අක්‍රමිකතා වැළැක්වීම සහ හඳුනා ගැනීම සඳහා පවතින පාලනයන් පෙන්වන ලිඛිත ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොතක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. කළමනාකරණය විසින් නියම කරන ලද ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වන බව තහවුරු කරගැනීම සඳහා සමාගම විසින් සමාගමේ එක් එක් ක්‍රියාවලියේ පාලනයන් සඳහා වාර්තාවන් තබා ගැනීම ඉතා වැදගත් සහ වාසිදායක වේ. තවදුරටත්, ක්‍රියාපටිපාටි අත්පොතක් සකස් කළ විගස එය සාධාරණ කාල පරාසයක් තුළ කාලනුරූපීව එහි අදාලත්වය තක්සේරු කළ යුතුය. කෙසේවුවද, අභ්‍යන්තර පාලනයේ දුර්වලතා හෝ වෙනත් සිදු විය හැකි වැරදි සහ අක්‍රමිකතා වැළැක්වීම සහ හඳුනාගැනීම සඳහා කිසිදු ලිඛිත අත්

දැනට පවතින ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොත් සමාලෝචනය කර අනුමත කිරීමට දැනටමත් පියවර ගෙන ඇත. ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොත් නොමැති කාර්යයන් සඳහා ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොත් සකස් කිරීමට දැනටමත් කටයුතු සුදානම් කර ඇත. ගෙවීම් පටිපාටිය සහ සංචාරක ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොත් දැනටමත් තිබේ.

සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලි ඇතුළත් අත්පොතක් සකස්කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගත යුතුය

පොතක් පවත්වාගෙන නොයන බව නිරීක්ෂණය විය.

3.3 වෙනත් සංවිධානවලට මුදාහළ සම්පත්

විගණන නිරීක්ෂණය

යහපාලනය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශය සංග්‍රහයේ 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය, 2006 ජනවාරි 04 දිනැති CSA / PI /40 සහ 2010 මැයි 14 දිනැති අංක CS/ 1/17/1 දරණ අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් නිකුත් කරන ලද ලිපි සහ 2004 ජනවාරි 08 දිනැති අංක 21 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය මගින් නිකුත් කරන ලද උපදෙස්වලට පටහැනිව, සමාගම විසින් 2018 වර්ෂය ඇතුළත පුද්ගලයින් 04 දෙනෙකු සහ වාහනයක් වෙනත් ආයතන වලට නිකුත් කර තිබූ අතර මුදා හරින ලද සේවකයින් වෙනුවෙන් වැටුප් හා අනෙකුත් දීමනා ගෙවීම් සහ නිකුත් කරන ලද වාහන සඳහා ඉන්ධන සහ නඩත්තු වියදම් සඳහා රු.මිලියන 1.91 ක වියදමක් දරා ඇත තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

එක් නිලධාරියෙක් ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාවට නිදහස් කල ඇති අතර නිලධාරීන් දෙන්නෙක් වෙළඳ සමිති ක්‍රියාකාරකම් සඳහාද එක් නිලධාරියෙක් ඉඩම් ගොඩකිරීමේ මණ්ඩලයටද නිදහස්කර ඇති අතර තවත් එක් නිලධාරියෙක් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බදවා ගෙන ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය වෙත නිදහස් කර ඇත.

නිර්දේශය

සමාගම අදාල චක්‍රලේඛ උපදෙස් වලට අනුකූල විය යුතුය

3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

සංස්ථාවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 3.248 ක් වුවත් 2018 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට පුරප්පාඩු 1,263 ක් හෝ සියයට 38.9 ක් පැවතුණි. එම පුරප්පාඩු අතරින් තනතුරු 62 ක් හෝ සියයට 22.5 ක් විධායක මට්ටමේ තනතුරු වන අතර එයට නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී මෙහෙයුම්, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී සැපයුම්, ප්‍රධාන තොරතුරු නිලධාරී කළමනාකරු තොරතුරු, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය කළමණාකාර බෙදාහැරීම්, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය ඉංජිනේරු කළමණාකරු සහ කළමනාකරු (ගිනි හා ප්‍රවේශන්) ආදී තනතුරු ඇතුළත් වේ. කෙසේවෙතත්, අනුමත කාර්යය මණ්ඩලයෙන් බාහිරව පුද්ගලයින් 944 ක් බදවා ගෙන ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

A, B, C ශ්‍රේණිවල සියලු පුරප්පාඩු තනතුරු අභ්‍යන්තරව දැන්වීම් කර ඇති අතර වර්තමානය වන විට සම්මුඛ පරීක්ෂණ පවත්වනු ලැබේ. කෙසේ නමුත්, දේශපාලන ගොදුරු කමිටු නිසා ස්ථීර සේවක ගණයට පරිබාහිරව සේවකයින් බදවා ගැනීමට අපිට නොහැකි විය.

නිර්දේශය

සමාගමේ බදවා ගැනීමේ හා ප්‍රවර්ධන සැලැස්ම (SORAP) සකස්කර අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය. තවදුරටත් විගණනය සඳහා නිවැරදි තොරතුරු ඉදිරිපත් කල යුතු අතර නිවැරදි වාර්තා පවත්වාගෙන යායුතුය.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

යහපාලනය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීටීඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය මාර්ගෝපදේශ 5.1.1 අනුව සමාගම වසර 3 ක් සඳහා සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු අතර වාර්ෂිකව එය අඛණ්ඩව (Rolling Plan) යාවත්කාලීන කිරීම කළ යුතුය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සැලැස්මේ පිටපත සමග යාවත්කාලීන වාර්ෂික අයවැයේ පිටපත් රේඛීය අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව සහ විගණකාධිපති වෙත මූල්‍ය වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15 කට පෙර ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේවෙතත් සමාගම එම අවශ්‍යතාවයට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සංයුක්ත සැලැස්ම ඉදිරි මාසයේදී සම්පූර්ණ කරනු ලැබේ.

නිර්දේශය

සමාගම මාර්ගෝපදේශයට අනුකූල විය යුතුය.